

**Agata Kosmal**

## **Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Prawo upadłościowe i restrukturyzacyjne 10 lat później”**

**(Warszawa 13–14 maja 2025 r.)**

W dniach 13-14 maja 2025 r. w siedzibie Uczelni Łazarskiego w Warszawie odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa pod nazwą „Prawo upadłościowe i restrukturyzacyjne 10 lat później”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Uczelnię Łazarskiego w Warszawie we współpracy z uczelniami z całej Polski, a patronat honorowy nad nim objęło Ministerstwo Sprawiedliwości oraz Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

Jubileuszowe wydarzenie zgromadziło przedstawicieli nauki i praktyki, którzy podjęli się wygłoszenia interesujących wystąpień oraz udziału w ciekawych i inspirujących dyskusjach.

**Przybyłych gości i uczestników powitali dr hab. Anna Hrycaj, dr Bartosz Sierakowski oraz adwokat Maciej Geromin.**

Następnie głos zabrała **Dziekan Centrum Kształcenia Podyplomowego dr Małgorzata Gałązka-Sobotka**. Pani dziekan zaprezentowała organizatorów konferencji oraz podkreśliła rolę Instytutu Prawa Upadłościowego i Restrukturyzacyjnego w kształceniu doradców restrukturyzacyjnych oraz innych osób zajmujących się prawem upadłościowym i restrukturyzacyjnym. Wskazała, że na Uczelni Łazarskiego funkcjonują trzy kierunki podyplomowe kształcące w tym zakresie, a także opowiedziała o planowanych zmianach w funkcjonowaniu Centrum Kształcenia Podyplomowego. Wspomniała także o absolwentach Uczelni Łazarskiego i ich obecności w środowisku praktyków prawa. Pani dziekan, życząc owocnych obrad, podkreśliła przy tym istotność podejmowanych tematów.

Następnie miało miejsce wystąpienie inauguracyjne **Wiceministra Sprawiedliwości Arkadiusza Myrchy**.

Wiceminister w swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na doniosłość prawa insolwencyjnego dla gospodarki oraz podkreślił zaangażowanie Ministerstwa Sprawiedliwości w poprawę jego funkcjonowania w Polsce, wskazując stan prac nad obecnie prowadzonymi projektami zmian w ustawie prawo upadłościowe i restrukturyzacyjne, a także pokrótce omawiając zagadnienia,

nad którymi w resorcie prowadzone są wstępne prace koncepcyjne. Wiceminister wskazał na zaawansowany etap prac legislacyjnych nad ustawą implementującą dyrektywę restrukturyzacyjną, która została przyjęta przez Radę Ministrów, wskazał, że w przygotowaniu jest projekt nowelizujący między innymi nadzór sądu nad realizacją planu spłaty przez upadłego, a także projekt zmieniający ustawę prawo restrukturyzacyjne oraz niektóre inne ustawy, na roboczo zwany „ustawą czyszczącą”, która będzie zawierała przepisy porządkujące dysfunkcje przepisów w zakresie funkcjonowania systemu teleinformatycznego, a także nowe rozwiązania w zakresie wyboru syndyków, nadzorców sądowych i zarządców. Wiceszef resortu wskazał dodatkowo, że trwają prace koncepcyjne nad regulacją zawodu doradcy restrukturyzacyjnego oraz utworzenia samorządu zawodowego doradców restrukturyzacyjnych oraz nad zmianami w zakresie nadzoru nad nimi, a także zredukowaniem bardzo wysokich kosztów postępowań insolwencyjnych.

Następnie zabrała głos **dr hab. Anna Hrycaj** dyrektor Instytutu Prawa Upadłościowego i Restrukturyzacyjnego oraz Badań nad Niewypłacalnością Uczelni Łazarskiego (IPUIR). W swoim wystąpieniu starała się przybliżyć historię rozpoczęcia prac nad ustawą prawo restrukturyzacyjne, która finalnie została uchwalona 15 maja 2015 roku oraz dane statystyczne w zakresie liczby otwartych sądowych postępowań restrukturyzacyjnych oraz liczby zatwierdzonych układów.

Nawiązując do zmian w prowadzeniu postępowań, do których doszło po wprowadzeniu Krajowego Rejestru Zadłużonych (KRZ) w 2020 roku, opowiedziała o trudnych początkach w jego stosowaniu, ale także o wpływie KRZ na rozpoznawanie spraw z zakresu upadłości. Dodatkowo wskazała na dorobek branżowy – powstanie i działanie Krajowej Izby Doradców Restrukturyzacyjnych, wydawanym przez Izbę kwartalniku „Doradca Restrukturyzacyjny” będącym platformą wymiany myśli i poglądów dla wszystkich zainteresowanych prawem insolwencyjnym i jego roli dla praktyki. Dodatkowo przypomniała o spotkaniach z doradcami restrukturyzacyjnymi nazywanymi „piątkami KRZ-owymi”, a także działalności IPUIR, Forum Prawa Insolwencyjnego oraz bogatej ofercie studiów podyplomowych z zakresu prawa upadłościowego i restrukturyzacyjnego w całej Polsce.

W zakresie oczekiwań wspomniała natomiast o spóźnionej implementacji dyrektywy „drugiej szansy”, o pracach nad nową dyrektywą upadłościową, a także o planach utworzenia samorządu zawodowego doradców restrukturyzacyjnych oraz ewentualnych zmian w

strukturze sądów upadłościowych, potrzebnych do usprawnienia prowadzenia postępowań restrukturyzacyjnych i upadłościowych.

Jako najważniejszy postulat wskazała przy tym uregulowanie kwestii tzw. „wykluczenia cyfrowego” upadłych poprzez utworzenie punktów cyfrowego wsparcia obywateli w oddziałach Poczty Polskiej.

Kolejno wystąpił **dr hab. Piotr Ryłski**, Dyrektor Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, który omówił temat „Badania aktowe jako element badań naukowych w naukach prawnych”. Wskazał, że w niedługim czasie ukaże się podręcznik omawiający jak prowadzić badania aktowe i jak się do nich przygotować. Dodatkowo zaprosił wszystkich obecnych na konferencję metodologiczną połączoną z 35-leciem Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, która odbędzie się 1 lipca 2025 roku.

Pierwszy panel, moderowany przez **dr hab. Annę Hrycaj** oraz **kwalifikowanego doradcę restrukturyzacyjnego Piotra Zimmermana** zatytułowany „Niewypłacalność jako zjawisko społeczno-ekonomiczne” otworzył Piotr Zimmerman. Tytułem wstępu opowiedział o kierunku, w którym miały iść prace nad ustawą prawo restrukturyzacyjne oraz wskazał, że przy tworzeniu przepisów ustawy, o ekonomiczny aspekt dbał prof. dr hab. Dariusz Wędzki z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

W trakcie tego panelu głos zabrali: **prof. dr hab. Dariusz Wędzki**, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, **dr hab. Piotr Masiukiewicz**, prof. em. SGH, Towarzystwo Naukowe Prakseologii, **doradca restrukturyzacyjny Piotr Wydrzyński**, **Roman Pomianowski**, Program Wsparcia Zadłużonych w Poznaniu **oraz Katarzyna Kostępska**, Stowarzyszenie Restrukturyzacji Przedsiębiorstw TMA Poland.

Uczestnicy konferencji wskazywali na niedostatki prawnej regulacji oraz brak definicji niewypłacalności. Zwrócono m.in. uwagę na problem związany z systemem wczesnego ostrzegania, próbowano znaleźć odpowiedź na pytanie, dlaczego dłużnicy tak późno reagują oraz rozmawiano na temat odnajdywania symptomów niewypłacalności. Szczególnie podkreślono niebezpieczeństwa instrumentalnego traktowania przepisów o upadłości osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej (konsumenckiej) do oszukańczego wykorzystywania przez dłużników, w tym wyłudzenia kredytów. Prelegenci odpowiadali na pytanie, czy ich zdaniem doradca restrukturyzacyjny powinien być prawnikiem czy ekonomistą. Wskazano przy tym na potrzebę stworzenia instytutu dla sędziów orzekających w sądach upadłościowych, gdzie mogliby uczyć się zagadnień ekonomicznych.

Po przerwie rozpoczął się drugi panel poświęcony tematowi „Świat, Europa, Unia Europejska w dobie kultury restrukturyzacji”. Moderatorami panelu byli **advokat Bartosz Groele** oraz **dr Marek Porzycki**, Uniwersytet Jagielloński. Swoje stanowiska przedstawili **dr Patryk Filipiak**, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz **dr Piotr Stenko**. Paneliści omawiali zagadnienie implementacji do polskiego prawa „dyrektywy o restrukturyzacji zapobiegawczej” (Dyrektywa (UE) 2019/1023) oraz rozwiązań zawartych w projekcie „dyrektywie harmonizacyjnej” (projekt z dnia 7.12.2022, COM(2022) 702 final, procedura 2022/0408(COD)), która obecnie jest opracowywana przez grupę roboczą Rady Unii Europejskiej do spraw Prawa Cywilnego działającą pod przewodnictwem **sędziego Emila Szczepanika**. Rozmawiano o możliwości wdrożenia rozwiązań zawartych w dyrektywie zapobiegawczej w zakresie szerszym, niż niezbędne minimum, zawarte w projekcie ustawy o zmianie ustawy – prawo restrukturyzacyjne oraz niektórych innych ustaw (UC43). Szczególną uwagę zwrócono na zagadnienie rozwiązań zawartych w projektowanej dyrektywie harmonizacyjnej, między innymi w zakresie możliwości prowadzenia uproszczonego postępowania upadłościowego mikroprzedsiębiorców bez udziału syndyka, przepisów o bezskuteczności i zaskarżaniu czynności przez upadłego, kwestii pre-packu i cesji oraz rozwiązania umów niewykonanych. Omówiono także dalsze kierunki prac grupy roboczej nr V UNCITRAL oraz kontynuację akademickiego projektu „Harmonisation of Transactions Avoidance Laws”.

Po lunchu moderatorzy panelu trzeciego **dr Patryk Filipiak** oraz **prof. dr hab. Aleksander Witosz** wprowadzili uczestników w dyskusję o tym czy restrukturyzacja ma być antytezą upadłości oraz w jaki sposób rozgraniczać te postępowania. Swoje stanowiska przedstawili **prof. dr hab. Andrzej Jakubecki**, Uniwersytet Marii Curie - Skłodowskiej w Lublinie, **dr hab. Joanna Kruczałak-Jankowska**, Uniwersytet Gdański, **dr hab. Tomasz Szczurowski**, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, **dr Bartosz Sierakowski**, Uczelnia Łazarskiego, **doradca restrukturyzacyjny Bartosz Nowicki**, Uczelnia Łazarskiego oraz **radca prawny Anna Pukszo**. Paneliści rozmawiali o tym, czy aktualny wybór czterech rodzajów postępowań restrukturyzacyjnych jest optymalny i czy to nie utrudnia wyboru. Rozważano kwestię wyważenia obu stron postępowania restrukturyzacyjnego – wierzycieli i dłużnika w aktualnie obowiązującej regulacji, zwłaszcza w kontekście ochrony przed egzekucją oraz reguł przyjmowania układu niekonsensualnego. W dyskusji poruszono wątki związane z nadużywaniem prawa do restrukturyzacji i sposobami na ograniczenie tego zjawiska, sposobu

aktywizowania wierzycieli oraz pytaniem o możliwość dopuszczenia udziałowców do uczestnictwa w postępowaniu z prawem głosu nad układem, a także zasadności utrzymania postępowania o zatwierdzenie układu (PZU). Przedstawiono także dane statystyczne dotyczące między innymi ilości obwieszczeń o ustaleniu dnia układowego oraz wniosków o zatwierdzenie układu, a także ilości zatwierdzonych, wykonanych i uchylonych układów od 2022 do 2024 roku.

Dyskusja prowadzona była z udziałem publiczności, przedstawiono przy tym wiele postulatów *de lege ferenda*.

Kolejny, czwarty panel w temacie „**Przebiegu postępowań restrukturyzacyjnych**” moderowany był przez kwalifikowanego doradcę restrukturyzacyjnego **Jerzego Sławek oraz dr Pawła Jandę**, Uniwersytet Rzeszowski. W panelu tym wystąpili **dr hab. Anna Hrycaj**, Uczelnia Łazarskiego, **dr Agnieszka Cybulska-Bienioszek**, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, **dr Przemysław Mogiełka**, Uniwersytet Gdański oraz adwokat **Patrycja Makuch**, Ministerstwo Sprawiedliwości.

Omawiano między innymi zagadnienia dotyczące postępowania o zatwierdzenie układu, dlaczego jest tak potrzebne jako potencjalnie optymalne postępowanie, a także w jaki sposób zwiększyć jego transparentność tak, aby wierzyciele mieli pełny dostęp do akt postępowania oraz do informacji na temat sytuacji dłużnika, co może zwiększyć zaufanie do tej instytucji i poczucie bezpieczeństwa wierzycieli. Przedstawiono problematykę instytucji pre-packu, układu likwidacyjnego oraz sprzedaży w trybie art. 323 p. r., jako instytucji umożliwiających zachowanie przedsiębiorstwa dłużnika, a przy tym zgłoszono postulaty *de lege ferenda* w zakresie pre-packu. W panelu przedstawiono także układ według teorii gier oraz omówiono kwestię transparentności postępowań restrukturyzacyjnych prowadzonych w systemie KRZ.

Panel piąty - ostatni tego dnia - pod nazwą „Przyszłość nauki w rękach młodych naukowców” poprowadziła **dr hab. Joanna Krucalak-Jankowska** z Uniwersytetu Gdańskiego oraz **mgr Marta Styba**, doktorantka na Uczelni Łazarskiego. Podczas panelu wygłoszono następujące referaty: *Przebieg postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych według sprawozdań statystycznych MS S20-UN* - **mgr Monika Banasik-Pasterak**, Uczelnia Łazarskiego, Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie; *Przygotowana likwidacja* - **mgr Monika Maśnicka**, doktorantka na Uniwersytecie Gdańskim; *Parytet zamiany wierzytelności na udziały (akcje) – kluczowy element układu konwersyjnego* - **mgr Piotr Kempieński**, doktorant na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; *Status wierzytelności wynajmującego o*

*uzupełnienie kaucji lub gwarancji w toku postępowań restrukturyzacyjnych* - **mgr Norbert Frosztega**, adwokat i doradca restrukturyzacyjny; *Umorzenie długu podstawowego w postępowaniu restrukturyzacyjnym lub upadłościowym a odpowiedzialność zabezpieczycieli* - **mgr Joanna Waga**, doktorantka na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Drugi dzień konferencji rozpoczął panel szósty pod tytułem „Prawo i postępowanie upadłościowe”, w którym moderatorami byli **dr hab. Izabella Gil**, Uniwersytet Wrocławski oraz kwalifikowany doradca restrukturyzacyjny **Piotr Zimmerman**.

Swoje referaty przedstawili: kwalifikowany doradca restrukturyzacyjny **Marcin Kubiczek**, **dr Adrian Borys**, Uniwersytet Wrocławski, **dr hab. Andrzej Torbus**, Uniwersytet Śląski oraz **dr Kinga Jaszczyk**, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

W pierwszej kolejności przedstawiono historię i przebieg upadłości banku Getin Bank, wskazując przy tym rekomendacje prawne dotyczące procesu upadłości banku. Przedstawiono także sposoby prowadzenia postępowania upadłościowego wobec deweloperów, wskazując jednocześnie na skomplikowanie i wieloaspektowość takich postępowań, a także zgłoszono kilka postulatów *de lege ferenda* w tym zakresie. Następnie przybliżono kwestię dysfunkcji regulacji dotyczących bezskuteczności czynności prawnych upadłego odnosząc je do czynności wykonywanych przez notariuszy – wpis hipoteki, intercyza, przewłaszczenie na zabezpieczenie, czy sprzedaż nieruchomości. W panelu omówiona także została kwestia faktycznych członków zarządu a odpowiedzialności za niezłożenie w terminie wniosku o ogłoszenie upadłości, przy tym przybliżono także jak uregulowano powyższe zagadnienie w innych krajach. Dodatkowo przedstawiono postulaty *de lege ferenda*, w tym wprowadzenie legalnej definicji faktycznego członka zarządu.

W panelu siódmym pod nazwą „Upadłość konsumencka” moderatorami byli **sędzia Maciej Rejzerewicz** oraz **doradca restrukturyzacyjny dr Patryk Filipiak**. Swoje stanowisko zajęli paneliści: **dr Dariusz Chrapoński**, Uniwersytet Śląski, **asesor sądowy Błażej Jaracz**, **sędzia Małgorzata Gołębiowska**, **sędzia Łukasz Lipowicz**, **doradca restrukturyzacyjny Agata Duda-Bieniek**, Uczelnia Łazarskiego oraz **Ewelina Gee - Milan**, Dyrektor Kliniki Prawa Uczelni Łazarskiego.

W panelu rozmawiano o tym, czy prawo do oddłużenia jest przywilejem, biorąc pod uwagę także zagwarantowaną w konstytucji równość wobec prawa (art. 32 Konstytucji), czy zasady współżycia społecznego pozwalają sądom ingerować w zasadę *pacta sunt servanda*.

Omówiona została pomoc udzielana przez Klinikę Prawa funkcjonującą na Uczelni Łazarskiego, gdzie studenci wspierają prawnie bezpłatnie osoby także w trudnej sytuacji osobistej i nieporadne – na przykład osoby uzależnione, w kryzysie bezdomności. Omówiono zagadnienie długów nieumarzalnych, dyskutowano nad katalogiem wyłączeń i zasadnością umieszczenia w nim niektórych zobowiązań. Przedstawiono statystyki z Sądu Rejonowego w Poznaniu w zakresie oddalenia wniosków o ogłoszenie upadłości osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej (konsumenckiej), co było przyczynkiem do dyskusji, czy konieczne jest rozpoznawanie tych wniosków przez sąd i czy ewentualne uznanie, że nie wymaga to rozpoznania przez sąd, dotyczyłoby także wniosków składanych przez byłych przedsiębiorców. W kontekście warunku, że do okresów spłaty zalicza się okres od upływu sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia upadłości do dnia ustalenia planu spłaty wierzycieli, chyba że dłużnik nie pokryłby w całości kosztów postępowania tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa, podkreślono, że dłużnik nie powinien ponosić negatywnych skutków przedłużającego się postępowania. Podniesiono także kwestię obecnie funkcjonującego nadzoru sądu nad wykonywaniem planu spłaty wierzycieli, co powoduje ogrom pracy sędziów. Omówiono przy tym planowane zmiany w tym zakresie przewidziane w projekcie nowelizacji ustawy prawo upadłościowe przygotowanym przez Zespół problemowy do spraw prawa upadłościowego i restrukturyzacyjnego działający przy Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego.

Panel ósmy pod nazwą „Organy postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych” moderowany przez **dr hab. Kingę Flaga - Gieruszyńską**, Uniwersytet Szczeciński oraz **prof. dr hab. Andrzeja Marciniaka**, Uniwersytet Łódzki podzielono na dwie części – pierwszą część pod nazwą „Struktura sądownictwa w sprawach upadłościowych i restrukturyzacyjnych” rozpoczęła **dr hab. Anna Hrycaj** z Uczelni Łazarskiego tematem „Przegląd postulatów dotyczących sądownictwa w sprawach upadłościowych i restrukturyzacyjnych”. W części tej wzięli udział paneliści: **sędzia Janusz Płoch, sędzia Piotr Stanisławiszyn, sędzia Maciej Rejzerewicz** oraz **sędzia Zbigniew Miczek**.

Przedstawiono postulat pozostawienia spraw z zakresu upadłości konsumenckiej we właściwości sądów rejonowych jako dedykowanych wydziałów do spraw upadłości konsumenckiej, a jednocześnie przekazanie spraw z zakresu restrukturyzacji oraz upadłości przedsiębiorców kilku (4 do 6) wydziałom sądów okręgowych, które miałyby charakter „odmiejscowiony”, a więc mogliby w nich orzekać i pracować orzecznicy i pracownicy z całej Polski. Do rozważenia pozostawiono także kwestię wyodrębnienia wydziału (sekcji) do spraw

postępowania o zatwierdzenie układu. Wskazano, że propozycja taka wskazywana była już od 2012 roku, od początku prac nad nowelizacją ustaw z zakresu prawa upadłościowego i restrukturyzacyjnego. Wskazano, że realizacja tego postulatu znacznie usprawniłaby działanie sądów, bowiem zdecydowana większość spraw rozpoznawanych przez sądy upadłościowe i restrukturyzacyjne to sprawy osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej. Dyskutowano także na temat uprawnień sędziego – komisarza i nadmiarowości przypisanych mu zadań, które musi wykonywać w toczących się postępowaniach, zwłaszcza że niektóre zadania się pokrywają, a niektóre są zbędne. Jak wskazano, szereg czynności wykonywanych przez sędziów nie do końca stanowi wymiar sprawiedliwości, zatem dobrze byłoby zaangażować do tego referendarzy sądowych, co usprawniłoby funkcjonowanie sądu. Wskazano także na problem braku wiedzy ekonomicznej wśród sędziów upadłościowych i restrukturyzacyjnych, wskazując, że dobrym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie zajęć z ekonomii i rachunkowości w ramach aplikacji sędziowskiej. Dodatkowo podniesiono kwestię konieczności zmniejszenia roli sędziów po zakończeniu postępowania upadłościowego i restrukturyzacyjnego, zgłaszając przy tym wnioski *de lege ferenda* w tym zakresie.

Druga część panelu ósmego rozpoczął **kwalifikowany doradca restrukturyzacyjny Jerzy Sławek** z Krajowej Izby Doradców Restrukturyzacyjnych tematem „Przegląd postulatów dotyczących samorządu zawodowego doradców restrukturyzacyjnych”, a następnie wystąpiła **dr Ulyana Zaremba** z Uczelni Łazarskiego przedstawiając „Projekt badawczy – rozwój zawodu doradcy restrukturyzacyjnego: wstępne wyniki badań”. W części drugiej wzięli udział paneliści: **dr Dagmara Uhryn, radca prawny oraz Henryka Bednorz-Godyń**, Krajowa Izba Komornicza, Dyrektor Ośrodka Naukowo- Szkoleniowego przy Krajowej Radzie Komorniczej.

Podczas panelu wskazano przede wszystkim na potrzebę utworzenia samorządu zawodowego doradców restrukturyzacyjnych w celu ochrony interesu publicznego poprzez utworzenie warunków do wykonywania tego zawodu - między innymi ustalenie zasad etyki i ich przestrzegania, uregulowanie nadzoru nad zawodem, właściwe kształcenie doradców restrukturyzacyjnych. Jako pożądane wskazano ustanowienie obowiązku przynależności doradcy restrukturyzacyjnego do utworzonego samorządu.

Panel dziewiąty „Upadłość i restrukturyzacja a inne postępowania, czyli o tym jak efektywnie i sprawiedliwie rozstrzygać kolizje?” poprowadził **prof. dr hab. Sławomir Cieślak**, Uniwersytet Łódzki.

Swoje referaty wygłosili: **Mariusz Haładyj**, Prezes Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa, **sędzia dr Piotr Kędzierski**, **dr Arkadiusz Sadza**, Uniwersytet Marii Curii Skłodowskiej w Lublinie Jana Pawła II oraz **dr Paweł Wrzaszcz**, Katolicki Uniwersytet Lubelski.

W panelu przedstawiono zagadnienie przydatności mediacji w postępowaniu upadłościowym i restrukturyzacyjnym, wskazując na to, że mediacja może przyspieszyć postępowanie, nie zwiększając przez to kosztów postępowania, kończąc długotrwałe sprawy w przedmiocie na przykład uznania czynności upadłego za bezskuteczną. Podkreślono, że mediacja - tak samo jak restrukturyzacja, opiera się na dobrowolności. Omówiono także wybrane zagadnienia z zakresu bezskuteczności czynności prawnych w stosunku do masy upadłości i masy sanacyjnej, w tym legitymację do wytoczenia powództwa pauliańskiego w postępowaniu upadłościowym oraz legitymację zarządcy w oparciu o zaprezentowane uchwały i postanowienia Sądu Najwyższego. Przedmiotem dyskusji było pytanie, czy upadłość automatycznie powinna wypierać „zaawansowany” proces cywilny. Dyskutowano również o tym, czy upadłość to kontynuacja egzekucji i czy komornik i syndyk powinni współpracować. Zastanawiano się także jak poradzić sobie z nadużyciami dłużników w celu zniweczenia postępowania egzekucyjnego i jakie zmiany legislacyjne należałoby wprowadzić, aby poradzić sobie z tym problemem.

Konferencję zakończył panel dziesiąty prowadzony w formie debaty pod nazwą „Zakres koniecznych i pożądanych zmian w Prawie restrukturyzacyjnym”. Debatę poprowadzili: **dr Patryk Filipiak**, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, **dr hab. Anna Hrycaj**, Uczelnia Łazarskiego, **advokat Bartosz Groele** oraz **advokat Maciej Geromin**.

Uczestnikami debaty byli: **minister Arkadiusz Myrcha**, Ministerstwo Sprawiedliwości, **prof. dr hab. Aleksander Witosz**, **dr hab. Joanna Krucalak-Jankowska**, Uniwersytet Gdański oraz **Jerzy Sławek**, Krajowa Izba Doradców Restrukturyzacyjnych.

W pierwszej kolejności prowadzący dokonali krótkiego podsumowania wszystkich dotychczasowych paneli, a następnie skierowano pytania do **wiceministra Arkadiusza Myrchy**. Zapytany o kwestie wykluczenia cyfrowego upadłych i ocenę zaproponowanego przez dr hab. Annę Hrycaj rozwiązania polegającego na utworzeniu punktów cyfrowej pomocy w oddziałach Poczty Polskiej, wiceszef resortu wyraził zainteresowanie tym pomysłem. Podkreślił przy tym, że Ministerstwo Sprawiedliwości prowadzi szereg projektów opierających się na rozwiązaniach cyfrowych, podobnie jak cała administracja rządowa, wskazując tu m.in. aplikację mObywatel i podkreślając, że jest to słuszny kierunek, który jednak musi być realizowany przy

zabezpieczeniu interesów osób, które z różnych powodów dostępu do rozwiązań cyfrowych nie mają.

Dziekan Jerzy Sławek będący także przedstawicielem Poczty Polskiej wskazał, że patrząc na dobrze rozwijające się usługi hybrydowe dostępne na poczcie, pomysł ten jest godny zainteresowania.

Oдноśnie postulat w zakresie zmiany struktury sądów upadłościowych i restrukturyzacyjnych wiceminister Arkadiusz Myrcha wskazał, że jest to postulat do rozważenia, jednak zmian należy dokonywać stopniowo, Ministerstwo pracuje już obecnie nad zmianami między innymi w sądach rodzinnych, więc co do kolejnych, na razie trzeba poczekać.

Zagadnienie dotyczące Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej przedstawił prof. dr hab. Aleksander Witosz wskazując, że jego zdaniem posiadają one zdolność restrukturyzacyjną, pożądane jest jednak stworzenie odrębnego postępowania dedykowanego tylko dla tych podmiotów.

Pani dr hab. Joanna Krucalak – Jankowska mówiła natomiast o zauważalnym procesie instrumentalizacji prawa przez przedsiębiorców, dłużników i wierzycieli i zjawisku tzw. „amerykanizacji” prawa.

Konferencja umożliwiła uczestnikom wymianę poglądów na temat postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych, co ma niezwykle doniosłe znaczenie w realiach obecnie dokonywanych zmian prawnych, które dotyczą tych postępowań. Organizatorzy podziękowali wszystkim partnerom oraz patronom wydarzenia, a także prelegentom i uczestnikom. Na tym konferencję naukową zakończono.